Konštrukcie pozemného staviteľstva

1. Úvod do pozemného staviteľstva a konštrukčné systémy

Stavba

Definícia v zmysle Zákona č. 25/2025 Z.z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Základná škola Guliver Banská Štiavnica

Stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu.

Príklady iných typov stavieb

<u>Pevným spojením stavby so zemou sa rozumie:</u>
a) spojenie pevným základom
b) upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu
c) ukotvenie pilótami, zemnými skrutkami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe
d) pripojenie na siete technického vybavenia územia alebo
e) umiestnenie pod zemou

Príklady menej obvyklého pevného spojenia stavby so zemou

Súčasťou samostatne stojacej stavby sú súvisiace podzemné priestory, nadzemné konštrukcie, technické, technologické a prevádzkové vybavenie, bez ktorých by stavba nebola kompletná a spôsobilá prevádzky, a prípojky, ak po vybudovaní nebudú súčasťou siete technického vybavenia územia.

Súbor stavieb

Súborom stavieb je viac stavieb tvoriacich funkčný celok. Hlavnou stavbou súboru stavieb je stavba, ktorej funkcia určuje účel súboru stavieb.

Príklad súboru stavieb – ZŠ Guliver Banská Bystrica

Súbor stavieb je komplex viacerých samostatných stavebných objektov, ktoré spolu priestorovo, funkčne alebo prevádzkovo súvisia a tvoria jeden logický celok. Nejde teda len o jednu izolovanú budovu, ale o premyslenú štruktúru objektov na vymedzenom území.

V praxi a v rámci stavebnej legislatívy sa takýto súbor zvyčajne delí na dve hlavné kategórie:

- Hlavné stavby: Objekty, ktoré určujú základný účel komplexu. Môže ísť napríklad o bytové domy v obytnej zóne alebo jednotlivé pavilóny v rámci univerzitného kampusu
- Súvisiace a vedľajšie stavby: Technická a prevádzková infraštruktúra, bez ktorej by hlavné stavby nemohli fungovať. Patria sem prístupové komunikácie, spevnené plochy, inžinierske siete (prípojky vody, kanalizácie, elektroinštalácie), parkoviská, oporné múry či prvky drobnej architektúry a krajinných úprav.

Kľúčové znaky, ktoré definujú súbor stavieb:

- Funkčná previazanosť: Objekty sa navzájom dopĺňajú a slúžia spoločnému zámeru
- Priestorová väzba: Stavby sa nachádzajú na spoločnom pozemku alebo na susediacich parcelách a často zdieľajú vonkajšie a komunikačné priestory.
- Spoločné posudzovanie: Pri projektovaní a v stavebnom konaní sa tento komplex zväčša rieši spoločne ako jeden investičný zámer

Zjednodušene povedané, je to akýkoľvek ucelený areál, kde viaceré budovy a technické štruktúry spolupracujú na zabezpečení jednej ucelenej prevádzky.

Drobná stavba je stavba, ktorá nemôže podstatne ovplyvniť svoje okolie. Drobnými stavbami sú najmä:

a) prízemné stavby, konštrukcie alebo výrobky zmontované z konštrukčných prvkov na mieste osadenia, pevne spojené so zemou, ak ich zastavaná plocha nepresahuje **50m²** a výšku **5m** (kôlne, práčovne, letné kuchyne, prístrešky, stavby na chov drobných zvierat)

b) podzemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje **25m²** a hĺbku **3m** (pivnice, žumpy, retenčné nádrže, bazény)

c) ostatné drobné stavby (ak sú dodržané podmienky stanovené stavebným zákonom) - drobné lesné stavby, oplotenia, prípojky inžinierskych sietí, prepusty, informačné a reklamné plochy, nabíjacie stanice, zariadenia na výrobu elektriny, tepla, chladu z obnoviteľných zdrojov

Za drobné stavby sa nepovažujú stavby skladov horľavín a výbušnín, stavby pre civilnú ochranu, stavby pre ochranu pred požiarmi, stavby jadrových zariadení2) a stavby súvisiace s jadrovým zariadením a stavby čerpacích staníc kvapalných palív, skvapalnených plynov alebo stlačených plynov pre pohon motorových vozidiel, stavby prečerpávacích staníc horľavých kvapalín, horľavých plynov alebo horenie podporujúcich plynov a stavby plniarní tlakových nádob horľavým plynom alebo horenie podporujúcim plynom.

Výhody pre drobnú stavbu:

Výstavba drobnej stavby (napríklad kôlne, letnej kuchyne, prístrešku, altánku či menšej garáže) prináša predovšetkým výrazné administratívne, časové a finančné úľavy. Podľa slovenského stavebného zákona ide o stavbu, ktorá má doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe.

- *Ohlásenie namiesto povolenia:* Najväčšou výhodou je, že stavba nevyžaduje klasické, často byrokraticky náročné stavebné konanie. Stačí splniť si ohlasovaciu povinnosť voči príslušnému stavebnému úradu (obci). Stavať môžete začať hneď, ako vám úrad doručí písomné oznámenie, že k ohláseniu nemá námietky.
- *Zjednodušená dokumentácia:* Nepotrebujete plnohodnotný a nákladný projekt s okrúhlou pečiatkou od autorizovaného architekta alebo stavebného inžiniera. K ohláseniu postačuje jednoduchý technický opis stavby, nákres s vyznačením odstupových vzdialeností a jednoduchý pôdorys a pohľady.
- *Úspora času:* Vyhnete sa zdĺhavému stavebnému konaniu, v ktorom sa vyjadrujú viaceré dotknuté inštitúcie a susedia ako účastníci konania. Úrad spravidla vybaví ohlásenie do 30 dní.
- *Nižšie správne poplatky:* Správny poplatok za ohlásenie drobnej stavby pre fyzickú osobu je iba zlomkom sumy, ktorú by ste zaplatili za štandardné stavebné konanie.
- Bez kolaudácie: Po dokončení výstavby nemusíte žiadať o kolaudačné rozhodnutie a čakať na obhliadku komisie. Stavbu môžete začať legálne užívať okamžite po jej dostavaní.

Jednoduchá stavba je stavba alebo stavebná konštrukcia, ktorá nemá výrazný vplyv na svoje okolie. Jednoduchými stavbami sú:

a) bytové budovy s najviac troma bytmi (rodinné domy), ktorých zastavaná plocha nepresahuje **300m²** a majú najviac dve nadzemné podlažia; môžu mať aj jedno podzemné podlažie a podkrovie alebo ustúpené podlažie

Príklad jednoduchej stavby – bytová budova – rodinný dom

b) stavby na individuálnu rekreáciu, ktorých zastavaná plocha nepresahuje **300m²** a majú jedno nadzemné podlažie; môžu mať aj jedno podzemné podlažie a podkrovie alebo ustúpené podlažie

c) ostatné jednoduché stavby (ak sú dodržané podmienky stanovené stavebným zákonom – hlavne zastavaná plocha do 300m^2) - zmontované stavby, prízemné stavby, stavby zariadenia staveniska, oporné múry do výšky 3m, a pod.)

Za jednoduché stavby sa nepovažujú stavby skladov horľavín a výbušnín, stavby pre civilnú ochranu, stavby pre ochranu pred požiarmi, stavby jadrových zariadení a stavby súvisiace s jadrovým zariadením a stavby čerpacích staníc kvapalných palív, skvapalnených plynov alebo stlačených plynov pre pohon motorových vozidiel, stavby prečerpávacích staníc horľavých kvapalín, horľavých plynov alebo horenie podporujúcich plynov a stavby plniarní tlakových nádob horľavým plynom alebo horenie podporujúcim plynom.

Vyhradená stavba je budova alebo inžinierska stavba, ktorá je technologicky náročná alebo konštrukčne neobvyklá, ktorá z hľadiska rozsahu stavebných prác, technológie stavebných prác a použitých stavebných výrobkov kladie zvýšené nároky na organizovanie a koordináciu činností vo výstavbe a na potrebné technické vybavenie zhotoviteľa stavby.

a) veľkorozponové stavby,
b) výškové stavby,
c) budovy alebo inžinierske stavby určené pre verejnosť, v ktorých sú zhromažďovacie priestory pre 1 200 a viac osôb (koncertné sály, divadlá, výstavné pavilóny, štadióny),
d) konštrukčne špecifické stavby,
e) diaľnice, cesty I. triedy mosty na týchto cestách, tunely,
f) koľajové dráhy a trolejbusové dráhy,
g) letiská, letecké pozemné zariadenia,
h) priehrady, veľké vodné stavby.

Príklady vyhradených stavieb

Členenie stavieb

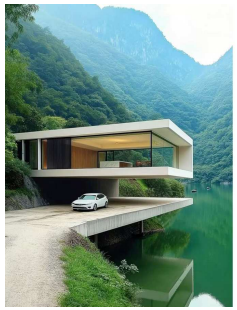
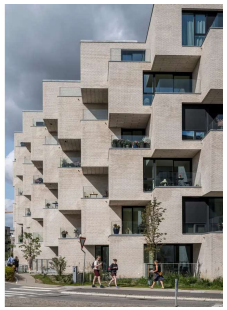
Definovanie v zmysle Vyhlášky č. 59/2025 Z.z. Vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o členení stavieb.

Stavby sa členia podľa stavebno-technického vyhotovenia a podľa hlavného účelu ich využitia na:

1. Budovy
2. Inžinierske stavby

1. Budovy - sú priestorovo sústredené zastrešené stavby, ktoré sú určené a stavebno-technicky vhodné na ochranu ľudí, zvierat alebo vecí
- podľa účelu sa budovy členia na: ***1.1 Bytové budovy***
1.2 Nebytové budovy

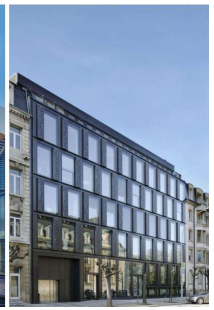
1.1 Bytové budovy
- jednobytové až trojbytové budovy (rodinné domy)
- viacbytové budovy (bytové domy)
- iné bytové budovy (internáty, pobytové zariadenia sociálnych služieb)

1.2 Nebytové budovy
- nebytové budovy pre vybavenosť (hotely, obchody, administratíva, kultúra, školy)
- nebytové budovy pre výrobu (priemysel, sklady, poľnohospodárstvo, remeslá)
- nebytové budovy pre dopravnú a technickú infraštruktúru (letiskové budovy, čerpacie stanice, elektrárne, a pod.)
- iné nebytové budovy (drobné stavby – prístrešok, kôlňa, pivnica)

2. Inžinierske stavby

- inžinierske stavby dopravnej vybavenosti (cesty, diaľnice, cyklotrasy, železnice, trolejbusy, mosty, tunely)
- inžinierske vodné stavby (vodné nádrže, vodojemy, žumpy, čističky)
- inžinierske stavby technického vybavenia územia (plynovody, vodovody, kanalizačné siete, elektrické siete)
- inžinierske stavby priemyselnej výroby (banské stavby, priemyselné stavby)
- inžinierske stavby vybavenosti (ihriská, cintoríny, pomník)
- informačné konštrukcie (drobné a jednoduché informačné konštrukcie)
- iné inžinierske stavby (vlajkové stĺpy, oplotenia, bazény, žumpy, drobné energetické stavby)
- stavebné úpravy pozemku (oporná stena, spevnenie svahu, parky)

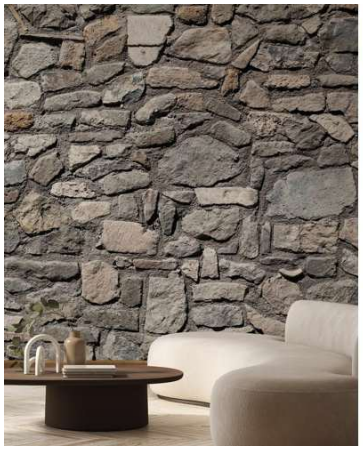
Inžinierskou stavbou je stavba, ktorá nie je budovou. Inžinierskymi stavbami sú najmä pozemné komunikácie, stavby dráh a stavby na dráhe, letiskové stavby a stavby pre letecké pozemné zariadenia, vodné stavby, líniové stavby, siete technického vybavenia územia, banské stavby, stavby ťažkého priemyslu, športoviská a informačná konštrukcia.

Členenie konštrukcií stavieb – materiálové

A. Konštrukcie kamenné

- z lomového kameňa
- z opracovaného kameňa
- z gabionov

B. Konštrukcie drevené

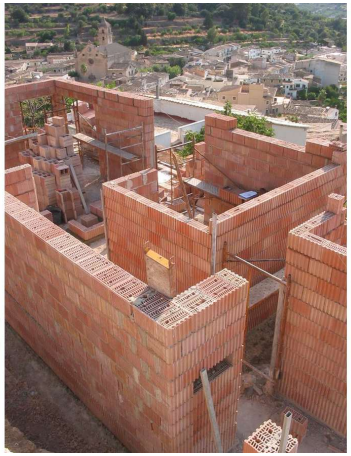
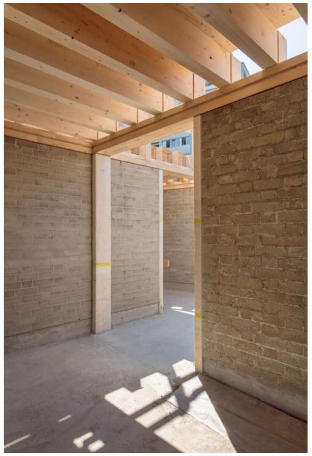
- z hranolov a doskového reziva
- z lepeného dreva (z drevených lamiel)
- z aglomerového dreva (preglejky, drevotriesky)
- z panelových prvkov

C. Konštrukcie keramické

- z tehál a tehlových blokov
- z nepálenej hliny
- predpäté a vystužené keramické konštrukcie

D. Konštrukcie betónové

- z prostého betónu
- zo železobetónu
- z betónových tvárnic

E. Konštrukcie kovové

- z ocele
- z ostatných kovov a kovových zliatin (hliník, liatina)

F. Konštrukcie kombinované

Členenie konštrukcií stavieb – technologické

A. Murovaná konštrukcia – vytvorená postupným murovaním (ukladaním, fixovaním) jednotlivých kusov murovacích prvkov (tehál, kameňa, tvárnic) na stavbe

B. Monolitická konštrukcia – vytvorená postupným liatím betónu do predpripravených foriem (debnenia) priamo na stavbe

C. Montovaná konštrukcia – vytvorená skladaním dielcov predpripravených vo výrobe (prefabrikovaných) a privezených na stavenisko, kde sa montujú do výslednej podoby

D. Kombinovaná konštrukcia – vytvorená rôznymi kombináciami predchádzajúcich technológií (murovaná – kameň, monolitická – betón, montovaná - drevo)

Základné konštrukčné prvky budovy

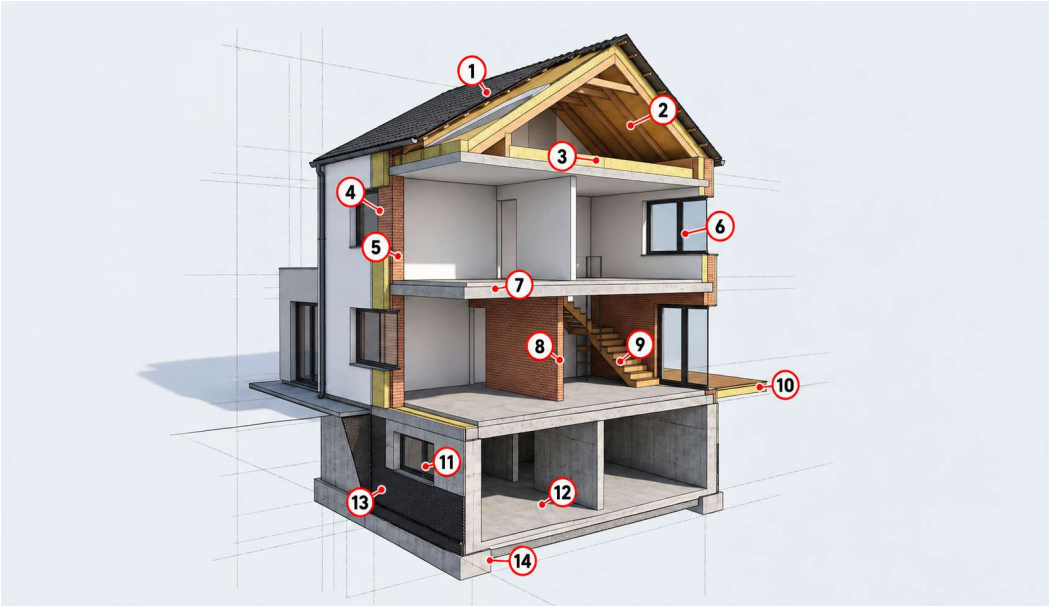
1. Nosné časti

- základové konštrukcie (14)
- zvislé nosné konštrukcie – steny, stĺpy (5)
- vodorovné nosné konštrukcie – stropy (7)
- schodiská (9)
- nosné konštrukcie zastrešenia – krov (2)

- *obvodový plášť budovy (5) –* ***nosný / nenosný***
- *vnútorné deliace konštrukcie (8) –* ***nosné / nenosné***

2. Nenosné časti

- výplne otvorov – okná, dvere, zasklené steny (6,11)
- podlahy (12)
- strešný plášť (1)
- technické zariadenie budov
  - silnoprúdová a slaboprúdová inštalácia
  - zdravotechnika (vodovod, kanalizácia)
  - plynoinštalácia
  - vykurovanie
  - vzduchotechnika (vetranie, chladenie)

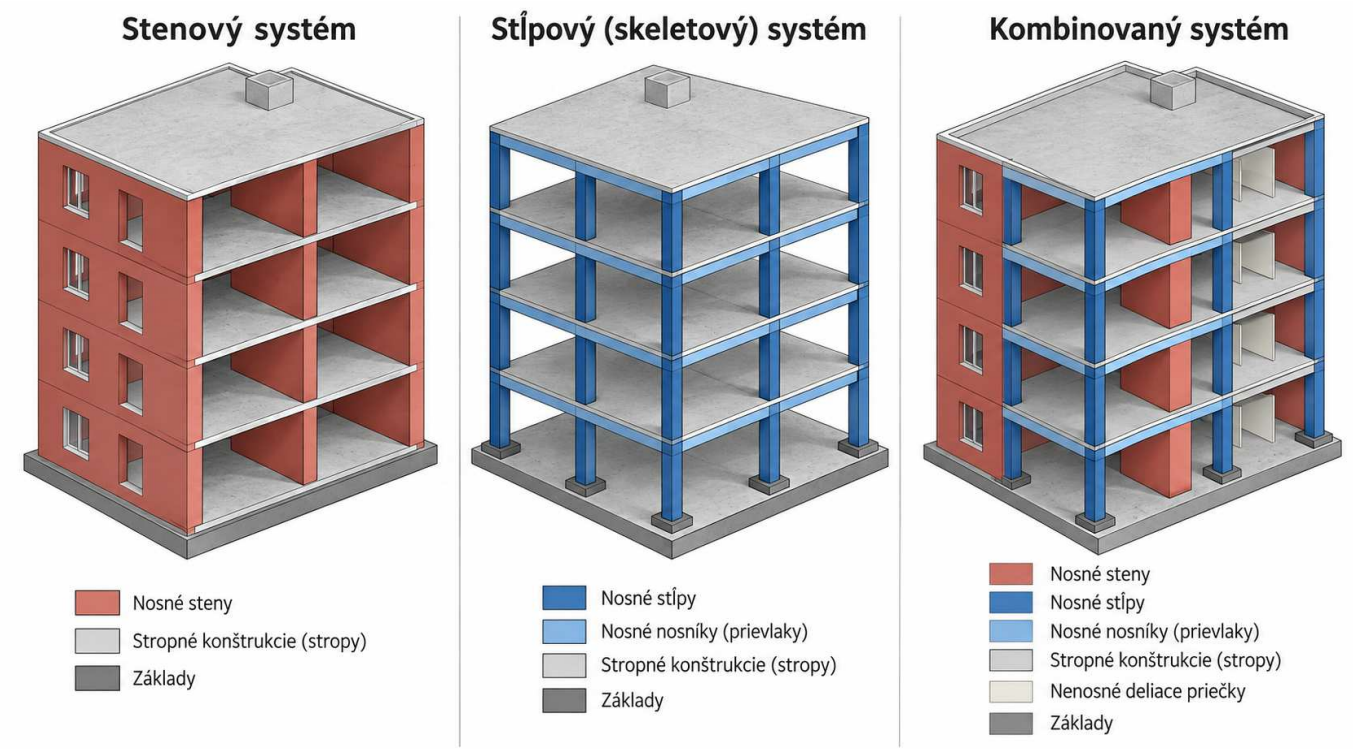

01 – strešný plášť
02 – krov (nosná konštrukcia krovu)
03 – tepelno-izolačná vrstva stropu (alt. krovu)
04 – tepelno-izolačná vrstva steny (fasády)
05 – obvodová nosná stena
06 – výplne otvorov (okno)
07 – vodorovná nosná konštrukcia (stropná)
08 – vnútorná deliaca konštrukcia (nosná / nenosná)
09 – schodisko
10 – balkón / terasa
11 – výplne otvorov (okno pod úrovňou terénu)
12 – podlaha na teréne (pod úrovňou terénu)
13 – anglický dvorec
14 – základové konštrukcie

Členenie konštrukcií stavieb – podľa typu konštrukčného systému

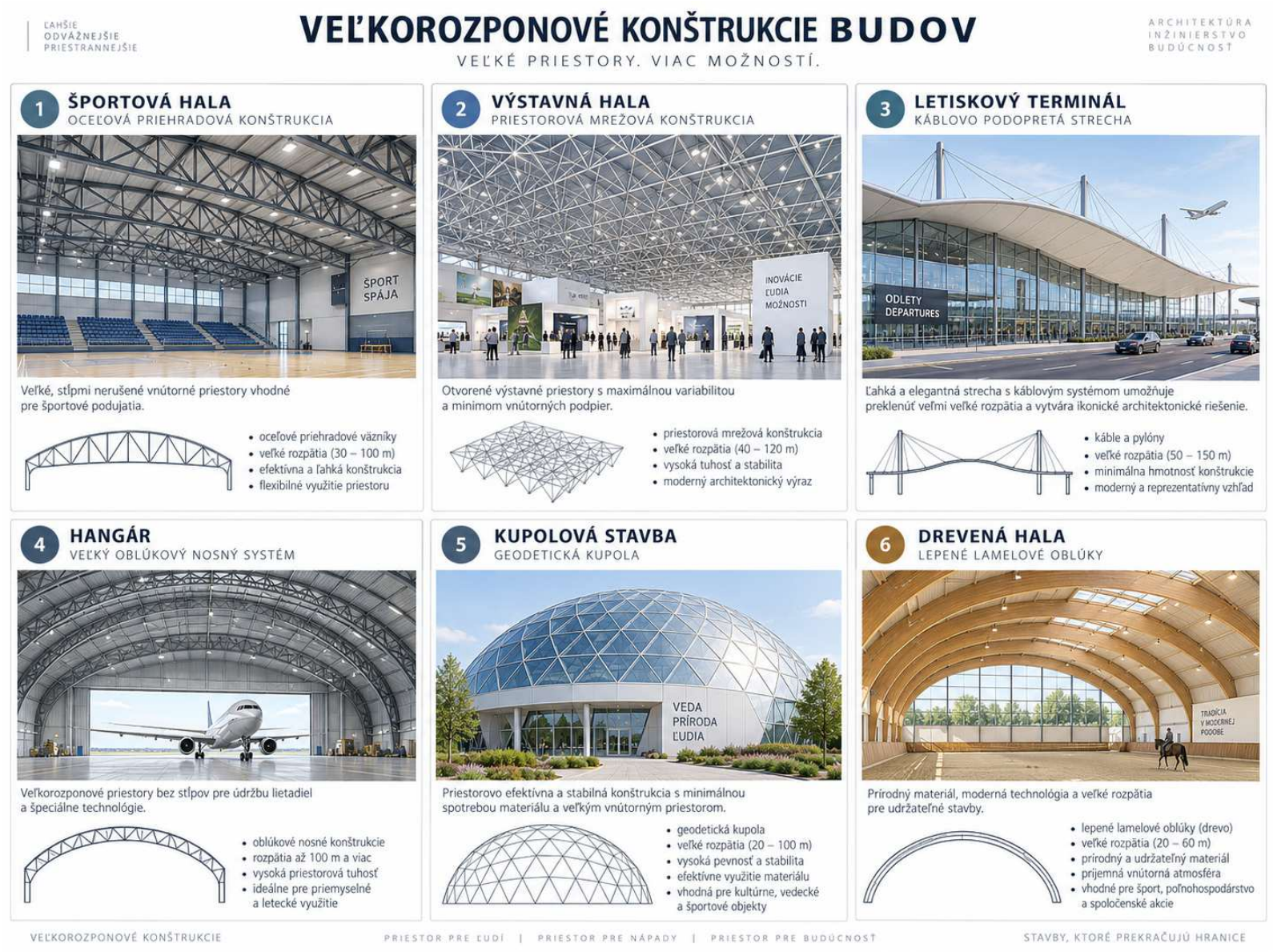
A. Jedno a viacpodlažné budovy
B. Halové a veľkorozponové budovy
C. Výškové budovy
D. Budovy so zvláštnym konštrukčným systémom

A. Jedno a viacpodlažné budovy

A.1 Stenové konštrukčné systémy – základným konštrukčným prvkom je stena – plošný prvok
A.2 Skeletové (stĺpové) konštrukčné systémy – základným konštrukčným prvkom je stĺp (pilier) – tyčový prvok
A.3 Kombinované konštrukčné systémy – kombinácie stien a stĺpov

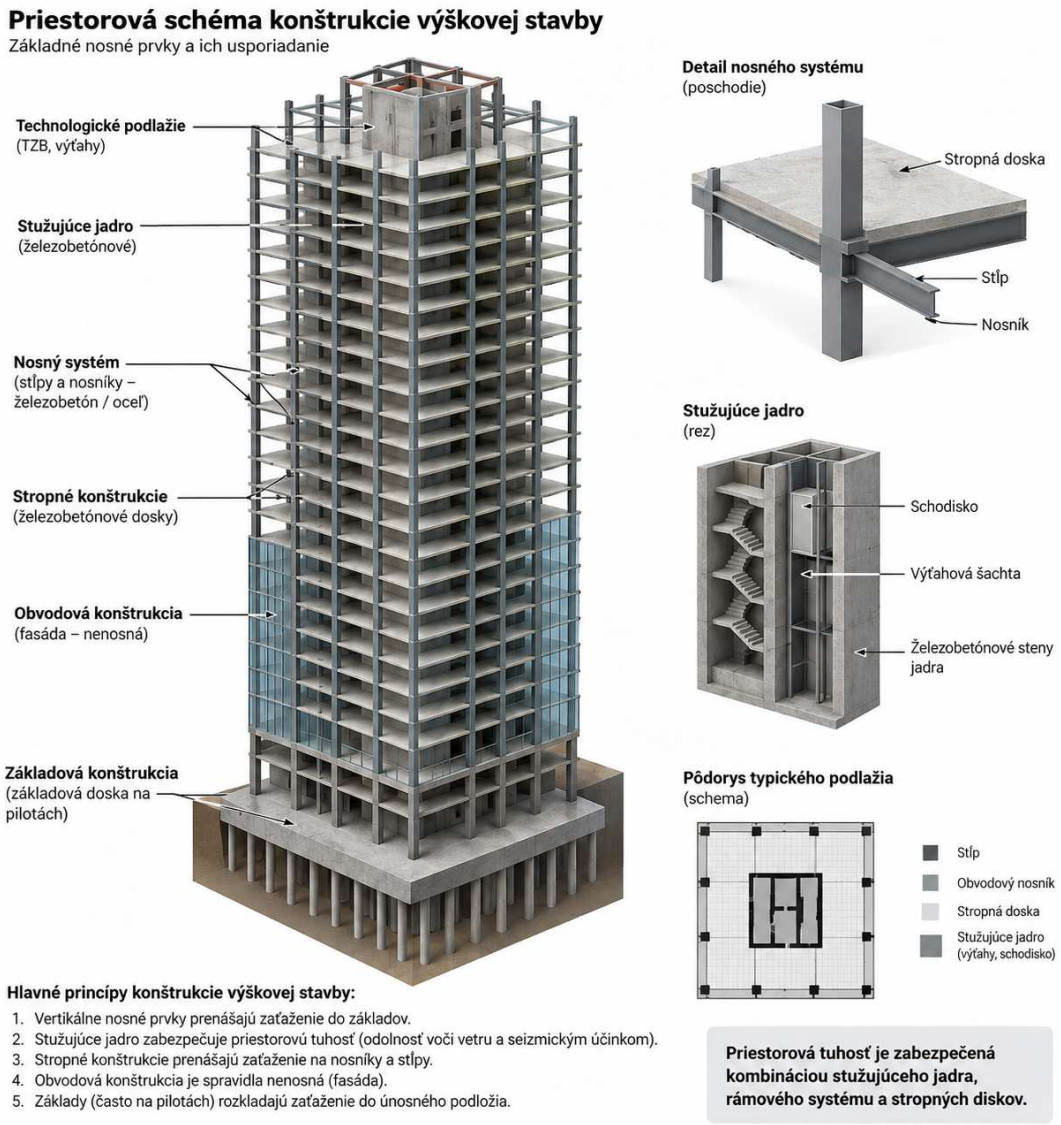

B. Halové a veľkorozponové budovy – charakteristické konštrukciami zastrešenia na veľké rozpony

C. Výškové budovy – charakteristické veľkým počtom podlaží a náročnou konštrukciou

pre zaistenie priestorovej tuhosti a stability

<u>D. Budovy so zvláštnym konštrukčným systémom</u> – jedná sa o tzv. superkonštrukcie, kde sú použité dvojstupňové

nosné systémy (primárny nosný systém podporený sekundárnym nosným systémom)

Obytný komplex Habitat 67, Montreal, Canada, architekt Moshe Safdie

Konštrukčné systémy (nosné konštrukcie) – prenášajú **mechanické účinky** pôsobiace na budovu do základovej pôdy.

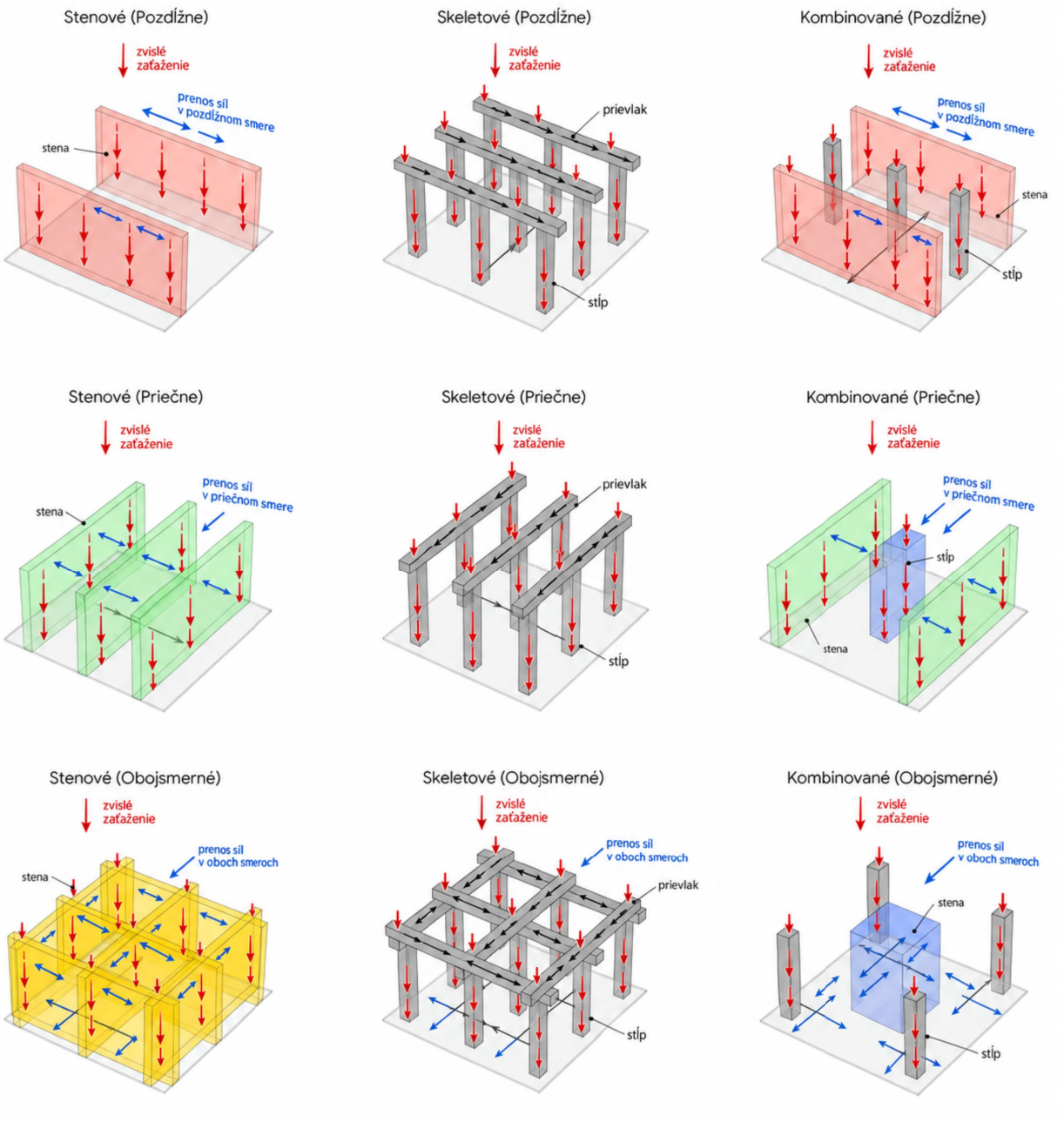
Mechanické účinky pôsobiace na budovu:

1. **Stále zaťaženie** – vlastná tiaž nosných a nenosných konštrukcií
2. **Náhodilé zaťaženie** – nábytok, ľudia
3. **Vonkajšie zaťaženie** – sneh, vietor, seizmicita

Zaťaženie je mechanický alebo iný fyzikálny vplyv, ktorý vyvolá napätosť, pretvorenie, prípadne ich zmeny, alebo zmeny tvaru a polohy konštrukcií a ich častí. Základom statického návrhu konštrukcií je dôsledné stanovenie všetkých druhov zaťažení a ich kombinácií, ktoré na stavbu budú pôsobiť.

Vonkajšie účinky zaťaženia vyvolávajú v konštrukcii vnútorné sily, ako sú momenty, priečne a osové sily. Vonkajšie a vnútorné sily musia byť v rovnováhe.

Delenie podľa orientácie konštrukčného systému:

- pozdĺžne systémy
- priečne systémy
- obojsmerné systémy

Delenie podľa charakteru skeletovej konštrukcie:

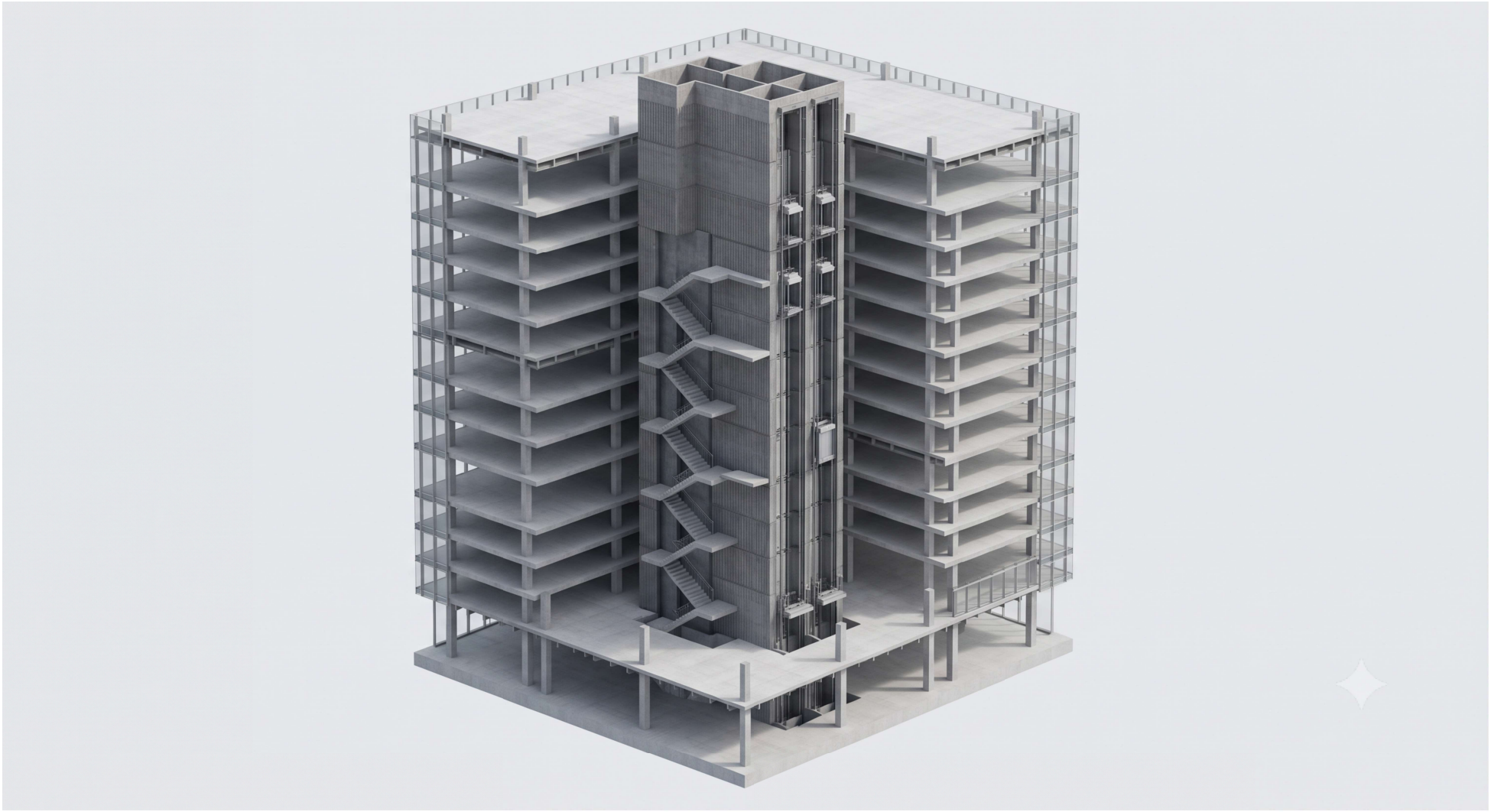
- rámové (prievlakové)
- hlavicové (hríbové)
- doskové (bezprievlakové)

RÁMOVÝ SKELET | SKELET S HLAVICAMI | DOSKOVÝ SKELET

Jadrový systém (kategória kombinovaného systému – skeletový + stenový)

Najčastejšie sa tento systém využíva pri vyšších (vežových) budovách. Stenové prvky sú sústredené do malých segmentov – jadier. Do jadier sa umiestňujú prevážne komunikačné a technicko-hospodárske funkcie, ktoré nevyžadujú priame denné osvetlenie, a ktoré zároveň aj z hľadiska zvukovo-izolačného treba od hlavných priestorov oddeliť. Najčastejšie sú to schodiská, výťahové šachty, technické priestory a pod..

Stavebno-technické požiadavky na stavbu, technické zariadenia stavby a úžitkové vlastnosti

V zmysle Vyhlášky 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie

Základné požiadavky na stavbu

a) mechanická odolnosť a stabilita - stavebné konštrukcie a stavebné prvky sa musia navrhnúť a zhotoviť tak, aby vyhovovali požadovanému účelu a odolali každému zaťaženiu a vplyvu, ktoré sa môžu bežne a predvídateľne vyskytovať pri uskutočňovaní a užívaní stavby, a škodlivému pôsobeniu prostredia, atmosférickému a chemickému vplyvu, korózii, žiareniu, otrasu a bludnému prúdu z jednosmernej elektrickej trakcie. Stavebné konštrukcie a stavebné prvky sa musia navrhnúť a zhotoviť tak, aby vyhovovali požadovanému účelu a odolali každému zaťaženiu a vplyvu, ktoré sa môžu bežne a predvídateľne vyskytovať pri uskutočňovaní a užívaní stavby.

b) požiarna bezpečnosť - stavba musí spĺňať požiadavky požiarnej bezpečnosti podľa osobitného predpisu.

c) hygiena, ochrana zdravia a životného prostredia - stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby boli splnené podmienky na ochranu zdravia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadovej vody, odstraňovanie pevného odpadu, tepelnej a svetelnej pohody vnútorného prostredia a výmeny vzduchu. Vo vnútornom prostredí sa musí vylúčiť alebo na prípustnú mieru obmedziť výskyt škodlivých látok, za ktoré sa považujú – produkty horenia, prchavé látky, radón a pod.
Stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby sa z použitých stavebných výrobkov, materiálov, technických zariadení budov vrátane spaľovacieho zariadenia a jadrového zariadenia neuvoľňovali škodliviny v množstve, ktoré by poškodzovalo zdravie ľudí a okolie stavby vplyvom znečisteného vzduchu, pôdy a vody nad limity ustanovené osobitnými predpismi. Stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby účinky nadmerne nízkej alebo vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu a nepriame účinky vlhkosti spôsobujúce rast plesní na povrchoch alebo vnútri výrobkov a zvýšený výskyt roztočov neohrozovali hygienu, zdravie ľudí a životné prostredie.
Návrh denného osvetlenia sa musí posudzovať spoločne so súvisiacimi činiteľmi, so združeným a umelým osvetlením, preslnením vrátane vplyvu okolitých budov a stálej zelene, ako aj vplyvu navrhovanej stavby na existujúcu zástavbu s cieľom dosiahnuť vyhovujúce podmienky zrakovej pohody s minimálnou celkovou spotrebou energií v súlade so slovenskými technickými normami.

d) bezpečnosť stavby pri jej užívaní - pri konštrukčnom riešení stavby sa musí minimalizovať riziko - nárazu užívateľa do konštrukcie alebo časti stavby, pádu v dôsledku nevhodne navrhnutej šmykľavosti podlahy alebo chodníka, zakopnutia o nepravidelnosť povrchu podlahy, neočakávaného výškového rozdielu úrovní podláh, nevhodných sklonov schodíšť, pevných rebríkov alebo rámp a chýbajúcich ochranných zábradlí.

e) ochrana pred hlukom a vibráciami - stavba sa musí navrhnúť a zhotoviť tak, aby sa v nej vytvorili podmienky pohody pri spánku, odpočinku a pracovných činnostiach a aby odolávala škodlivému pôsobeniu vplyvu hluku a vibrácií.

f) energetická úspornosť a tepelná ochrana - stavba sa musí navrhnúť a postaviť tak, aby bola počas užívania energeticky hospodárna vzhľadom na klimatické podmienky a predpokladaný účel užívania. Vykurovanie, chladenie, vetranie, zásobovanie vodou a jej odvádzanie, úprava, ohrev a rozvod teplej vody, osvetlenie a preprava osôb alebo predmetov sa navrhujú a zhotovujú so zreteľom na nízku potrebu energie pri splnení požiadaviek na predpokladaný účel užívania budovy.
Budova s požadovaným stavom vnútorného prostredia sa navrhuje a zhotovuje tak, aby sa zaručilo splnenie ustanovených požiadaviek na tepelnotechnické vlastnosti stavebnej konštrukcie, hygienických podmienok a požiadaviek na výmenu vzduchu v miestnosti.
Stavebná konštrukcia a priestor s požadovaným stavom vnútorného prostredia budov sa musia navrhnúť tak, aby sa pri zohľadnení tvaru budovy, jej orientácie, tepelných ziskov zo slnečného žiarenia a z vnútorných zdrojov zaručila nízka spotreba tepla na vykurovanie.

Základné pojmy

Definovanie v zmysle Zákona č. 25/2025 Z.z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stavenisko

Stavenisko je priestor určený v stavebnom zámere na umiestnenie stavby a zariadenia staveniska a na uskutočňovanie stavebných prác; zahŕňa stavebný pozemok, prípadne v určenom rozsahu aj iné pozemky alebo ich časti, ako aj pozemky pod všetkými stavebnými objektmi povoľovaného súboru stavieb.

Zariadením staveniska sú dočasné stavby určené na prevádzku staveniska, najmä na uskladnenie stavebných výrobkov a na umiestnenie stavebných mechanizmov a nekontaminovanej zeminy súvisiacej s výstavbou, ako aj dielne, ubytovacie priestory a zariadenia na osobnú hygienu.

Pohľad na stavenisko a zariadenie staveniska – nová nemocnica Banská Bystrica

Stavebník

Stavebníkom je osoba, ktorá má v úmysle uskutočňovať stavebné práce, a to odo dňa začatia zabezpečovania podkladov na konanie až do dňa vydania kolaudačného osvedčenia a je vlastníkom stavby alebo vlastníkom pozemku, na ktorých sa majú uskutočniť stavebné práce alebo má iné práva k pozemkom a stavbám, na ktorých sa majú uskutočniť stavebné práce.

Zhotoviteľ stavby

Zhotoviteľom stavby je osoba, ktorá je oprávnená dodávateľsky zhotovovať alebo odstraňovať stavby a na tento účel zabezpečovať potrebné stavebné práce a iné odborné činnosti. Zhotoviteľ stavby zabezpečuje stavebné práce a iné odborné činnosti osobami s oprávnením na vymedzený druh stavebných prác alebo iných odborných činností.

Projektant
Projektant vykonáva projektovú činnosť v rozsahu svojho oprávnenia. Ak projektant nemá oprávnenie vypracovať niektorú časť projektovej dokumentácie, je povinný na vypracovanie tejto časti projektovej dokumentácie zabezpečiť projektanta, ktorý má také oprávnenie.
Generálny projektant
Generálny projektant, zabezpečuje (okrem oprávnení) aj koordináciu projektantov častí projektovej dokumentácie a iných špecialistov potrebných na vypracovanie projektovej dokumentácie a jej súlad a kompletizáciu a činnosti v predprojektovej príprave stavby, pri zhotovovaní stavby a pri kolaudácii stavby.

Stavebný dozor (pracuje pre stavebníka)
Osoba poverená stavebníkom vykonávať stavebný dozor na stavbe:
- sledovať postup stavebných prác z hľadiska súladu s overeným projektom stavby a technickými predpismi
- kontrolovať vhodnosť stavebných výrobkov na zabudovanie do stavby
- kontrolovať vedenie stavebného denníka

Stavbyvedúci (pracuje pre zhotoviteľa stavby)
Stavbyvedúci organizuje, riadi, koordinuje a kontroluje stavebné práce a iné odborné činnosti na stavbe, kontroluje použitie stavebných výrobkov podľa projektu stavby, spravuje stavenisko, riadi jeho prevádzku a vedie stavebný denník

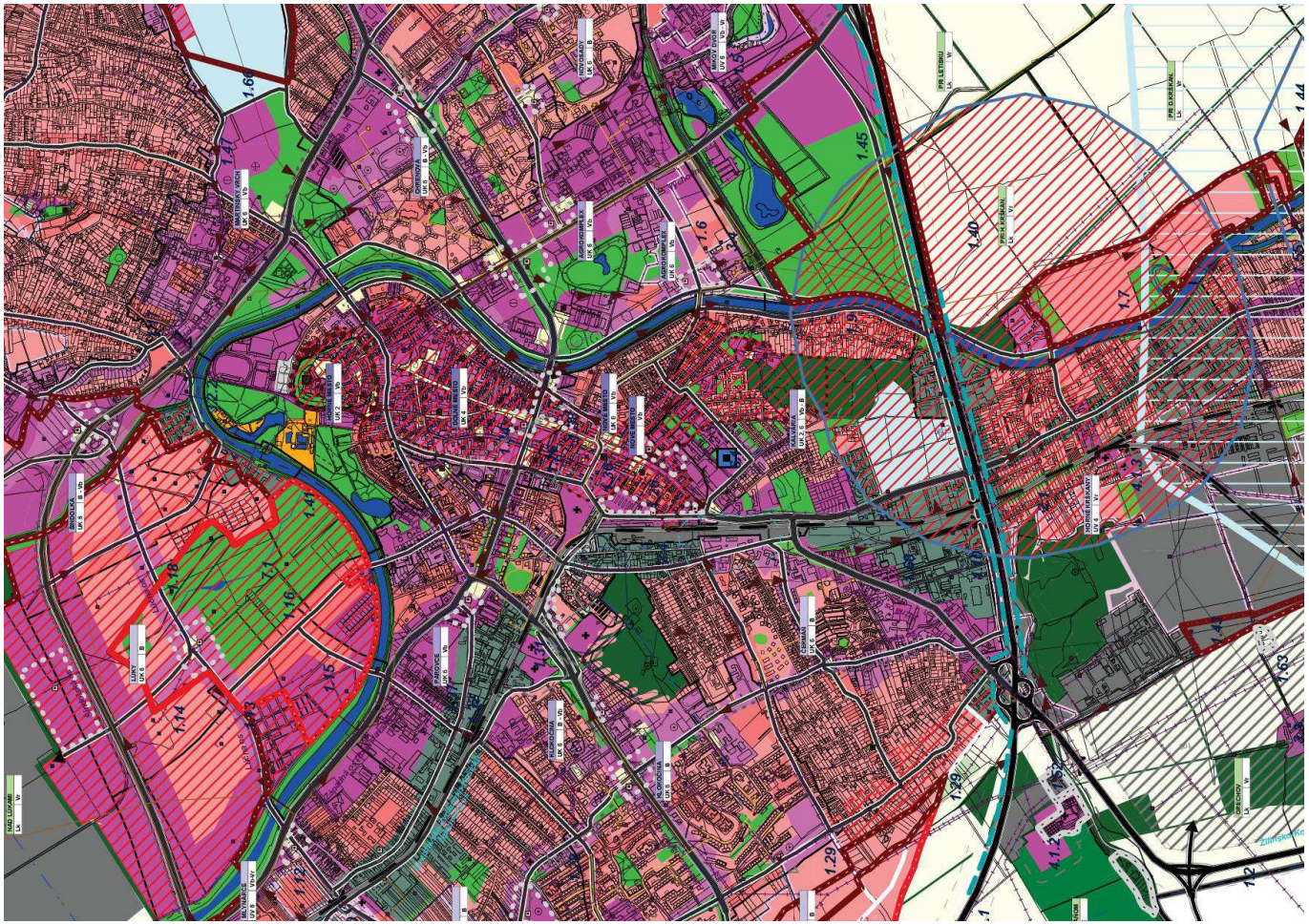
Geodet
Geodet uskutočňuje geodetické a kartografické činnosti pri činnostiach vo výstavbe a počas prevádzkovania stavby. Na autorizáciu výsledkov vybraných geodetických a kartografických činností musí byť zapísaný v zozname alebo v registri autorizovaných geodetov a kartografov

Stavebný denník
Stavebný denník je dokument, ktorý je súčasťou dokumentácie uloženej na stavenisku. Zaznamenávajú sa v ňom všetky podstatné udalosti, ktoré sa stali na stavenisku. Do stavebného denníka sa zapisujú všetky dôležité údaje o stavebných prácach, o vykonávaní štátneho stavebného dohľadu, štátneho dozoru, dozoru projektanta nad vykonávaním stavby a autorského dozoru a o iných činnostiach ovplyvňujúcich stavebné práce a priebeh výstavby. Stavebný denník vedie stavbyvedúci alebo stavebník od prvého dňa prípravných prác až do skončenia stavebných prác. Vedenie denníka sa ukončí dňom, keď sa odstánili stavebné závady a nedorobky podľa kolaudačného rozhodnutia
Stavebný pozemok
Stavebný pozemok je časť územia určená **územnoplánovacou dokumentáciou** na zastavanie a pozemok zastavaný stavbou.

Územnoplánovacia dokumentácia (podľa Zákona 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní)
Územnoplánovacia dokumentácia komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu vymedzeného územia, zosúlaďuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce udržateľný územný rozvoj, územnú súdržnosť, ochranu historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, ochranu životného prostredia, ekologickú stabilitu a

ekologickú konektivitu, adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ochranu verejného zdravia, obranu štátu a bezpečnosť štátu, biodiverzitu a určuje podmienky a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia.

Stupňami územnoplánovacej dokumentácie sú:
a) Koncepcia územného rozvoja Slovenska
b) Koncepcia územného rozvoja regiónu
c) územný plán mikroregiónu
d) územný plán obce
e) územný plán zóny

Výrez územného plánu mesta Nitra
Komplexný návrh

Dokumentácia stavby

Dokumentácia stavby je ucelený súbor dokumentov, ktoré textovo opisujú a graficky znázorňujú stavbu. Súčasťou dokumentácie stavby je dokladová časť, ktorú tvorí súbor súvisiacich dokladov.

Stupňami dokumentácie stavby sú:

1. Projektová dokumentácia
Projektová dokumentácie je súbor dokumentov o projektovej príprave stavby. Projektovú dokumentáciu spracúva projektant. Stupňami projektovej dokumentácie sú:

a) Stavebný zámer je textové a grafické vyjadrenie urbanistického, architektonického a základného stavebného riešenia navrhovanej stavby vrátane zabezpečenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti navrhovanej stavby a jej prevádzky, jej umiestnenia do územia, napojenia na dopravnú infraštruktúru a na siete technického vybavenia územia, zmeny existujúcej stavby alebo odstránenia stavby; je podkladom na konanie o stavebnom zámere.

b) Projekt stavby je textové a grafické vyjadrenie architektonického a stavebno-technického riešenia stavby, jej technického, technologického a energetického vybavenia vrátane zabezpečenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti a vybavenia stavby požiarnymi zariadenia a napojenia na dopravnú infraštruktúru a na siete technického vybavenia územia v území v súlade so stavebným zámerom alebo vyjadrenie návrhu zmeny stavby, uskutočnenia stavebnej úpravy alebo odstránenia stavby. Projekt stavby je podkladom na zhotovenie stavby a uskutočnenie stavebných prác.

Projekt stavby na ohlásenie je textové a grafické vyjadrenie architektonického a stavebno-technického riešenia stavby, na ktorú sa vyžaduje ohlásenie. Projekt stavby na ohlásenie je podkladom na zhotovenie stavby na ohlásenie a uskutočnenie stavebných prác.

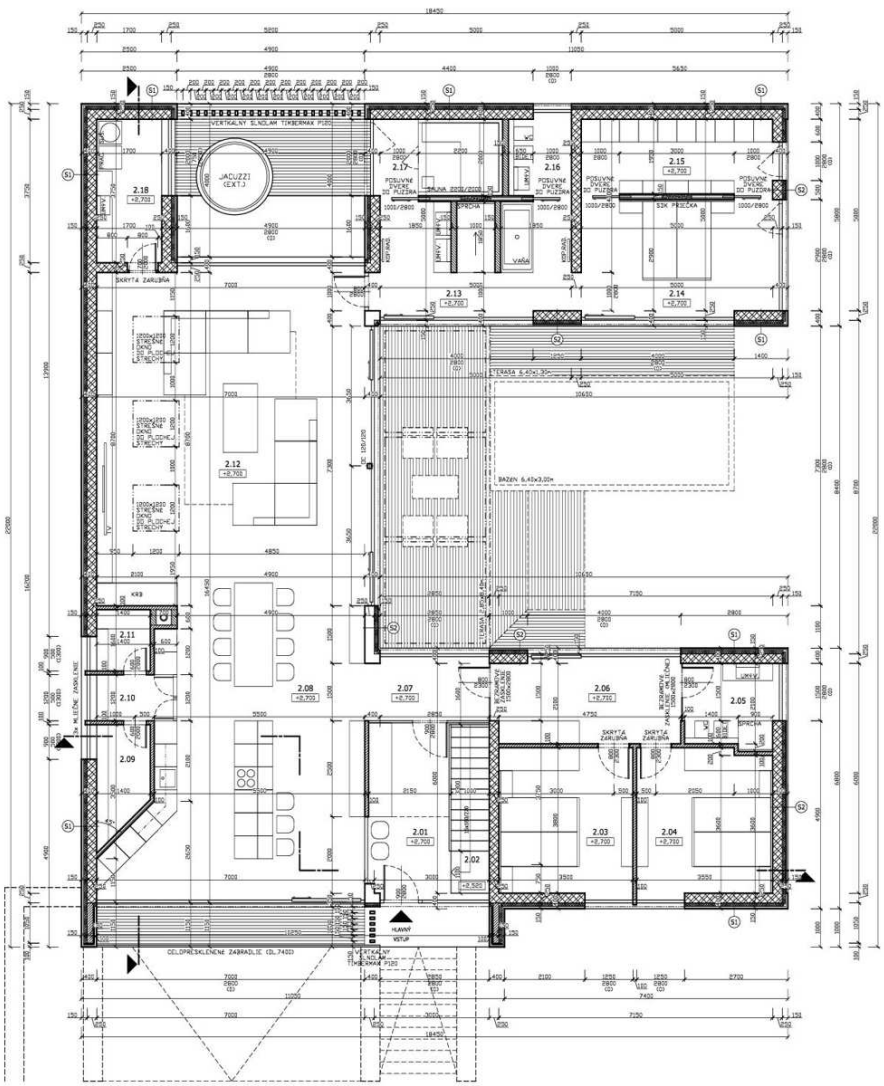
Vykonávací projekt je detailným rozpracovaním overeného projektu stavby na účely uskutočňovania stavebných prác a povinne sa spracováva pre vyhradenú stavbu.

2. Realizačná dokumentácia
Realizačná dokumentácia je súbor dokumentov o výrobnej príprave zhotoviteľa stavby, stavebný denník, dokumentácia skutočného zhotovenia stavby a záverečné stanovisko stavbyvedúceho. Realizačnú dokumentáciu spracúva realizátor stavby.

3. Prevádzková dokumentácia
Prevádzkovou dokumentáciou je súbor dokumentov o skutočnom stavebno-technickom stave a o spôsobe užívania stavby počas jej prevádzky. Prevádzkovú dokumentáciu tvoria najmä dokumenty o stavebných úpravách a o údržbe stavby a jej vnútorného vybavenia. Zabezpečuje prevádzkovateľ stavby.
Prevádzkou stavby je komplexné užívanie stavby v súlade s jej projektovaným účelom a spôsobom užívania podľa kolaudačného osvedčenia a zahŕňa najmä funkčnosť technických parametrov, a to:

- prvkov stavebnej konštrukcie
- pripojenia stavby na siete technického vybavenia územia (prípojky - voda, plyn, kanalizácia, a pod.)
- vyhradených technických zariadení alebo určených technických zariadení (výťahy, garážové brány, a pod.)
- požiarnych zariadení, ktoré sú pevne spojenú so stavbou (hydranty, elektronické požiarne systémy, a pod.)
- technických zariadení budovy (vykurovanie, kanalizácia, vzduchotechnika, osvetlenie, a pod.)

Porovnanie podrobnosti dokumentácie v stupni Stavebný zámer (vľavo) a Projekt stavby (vpravo)